

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ กับรูปแบบการสอนแบบปกติ

A comparison of the academic achievement and satisfaction of Matthayomsuksa 2
students in geography of Europe study, the Department of Social studies,
Religion and culture using Memory Model and the teacher's manual

สมคิด แก่นจันดา¹, ทิพวัลย์ คำคง², ปราโมทย์ จันทร์เรือง³
Somkid Kanjanda¹, Tippawan Khumkhong², Pramote Junruang³

Received: February 02, 2020 Revised: March 31, 2020 Accepted: April 08, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธี รูปแบบการสอนเน้นความจำ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างรูปแบบการสอนเน้นความจำ แบบปกติ และ 4) เพื่อให้เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนระหว่าง รูปแบบการสอนเน้นความจำ กับแบบปกติเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 40 คน รวม 80 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการ จัดการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปโดยใช้วิธีรูปแบบการสอนเน้นความจำ 2) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ 3) แบบวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนค่าความเชื่อมั่น 0.889 และ 4) วัด ความพึงพอใจต่อเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ค่าความเชื่อมั่น 0.791 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่

¹ นักศึกษา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³ รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, รูปแบบการสอนเน้นความจำ, รูปแบบการสอนแบบปกติ, ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) compare the pre-test and post-test academic achievement of Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture using Memory Model 2) compare the pre-test and post-test academic achievement of Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture using the teacher's manual 3) compare the academic achievement of Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture between using Memory Model and the teacher's manual and 4) compare the satisfaction of Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture between using Memory Model and the teacher's manual. The sample, were simple random sampling, consisted of 80 students from 2 classes, 40 students from each class, of Matthayomsuksa 2 at Samchuk Rattanapokaram school in the academic year 2016 second semester. The instruments used for this study included 1) lesson plans for geography of Europe study through learning activities using Memory Model 2) lesson plans for geography of Europe study through learning activities using teacher's manual 3) pre and post achievement tests for geography of Europe study with reliability 0.889 and 4) students satisfaction to geography of Europe study with reliability 0.791. The data were analyzed by using average standard deviation and simple t-test.

The results of the research found that: 1) The post-test academic achievements of the Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture using Memory Model was significantly higher than pre-test at the .05 level. 2) The post-test academic achievements of the Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture using the teacher's manual was significantly higher than pre-test at the .05 level. 3) The post-test academic achievements of the Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture using Memory Model was significantly higher than using the teacher's manual at the .05 level. and 4) The satisfaction of the Matthayomsuksa 2 students in geography of Europe study, the Department of Social studies, Religion and culture using Memory Model and the teacher's manual were no statistically significant difference.

Keywords: A comparison of Learning Achievement, Geography of Europe study, Memory Model, the teacher's manual, satisfaction

บทนำ

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษาพ.ศ. 2558 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.44 แต่ของโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.33 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัดสุพรรณบุรี และจากผลการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่ได้ประเมินโรงเรียนโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม เมื่อปีพุทธศักราช 2555 ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ซึ่งเกณฑ์สูงสุดคือระดับ ดีมาก และในตัวบ่งชี้ย่อยที่ 5.4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งเกณฑ์สูงสุดคือระดับดีมาก และทางสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาไว้ว่านักเรียนควรได้รับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557, หน้า 2 - 24) ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาและวิธีแก้ไขต่อไป

จากนั้นได้ไปสอบถามครูและนักเรียนโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม เรื่องปัญหาที่พบในการเรียนการสอนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ได้พบปัญหาสรุปได้ดังนี้ 1) เป็นการเรียนภูมิศาสตร์ทวีปต่าง ๆ เป็นเนื้อหาเริ่มต้นของการเรียนภูมิศาสตร์ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ ประกอบด้วยทวีปยุโรปมีสมาชิกประเทศมากหากไม่สนใจเรียนแล้วจะจำชื่อประเทศยากมาก 2) แนวการเรียนเป็นแบบท่องจำทำให้นักเรียนเบื่อในการศึกษา และวิธีการสอนเป็นภาพบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้เรียนตลอดคาบได้ (ปัทมา พิภพทอง, กิตติกร บุญจันทน์ และ นพชัย ภักดี, 2560) ผู้วิจัยสนใจรูปแบบการสอนเน้นความจำ (memory instruction model) มาบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ทวีปยุโรป แบบปกติที่เคยใช้อยู่ในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยว่ามีท่านใดใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นความจำ แล้วมีวิธีการแก้ไขปัญหาเรื่องการเรียนภูมิศาสตร์ของนักเรียนไปในทิศทางใด จากการศึกษางานวิจัยของนพพรช เพชรธณี (2557, บทคัดย่อ) พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่เรียนรู้อยู่ด้วยรูปแบบการเรียนแบบเน้นการจำโดยกฎแห่งความสมบูรณ์ออนไลน์ที่ส่งเสริมการบูรณาการทางความจำกับนิสิตที่เรียนด้วยวิธีปกติโดยใช้การวิเคราะห์ค่าที่ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความสามารถในการบูรณาการด้านความจำของนิสิตที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนแบบเน้นการจำโดยกฎแห่งความสมบูรณ์ออนไลน์ที่ส่งเสริมการบูรณาการทางความจำมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 83.81 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญภัทร์ ศรีสวัสดิ์ (2558, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเน้นความจำวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.3078 และ 0.3337 แสดงว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 30.78 และ 33.37 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงสนใจเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ กับวิธีการสอนแบบปกติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการสอนเน้นความจำ หมายถึง เป็นรูปแบบการสอนให้นักเรียนที่ตระหนักรู้ และเชื่อมโยงเนื้อหาให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น มีกระบวนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ครูเสนอสิ่งที่จะให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความจำ

ขั้นที่ 2 ครูสอนเทคนิคการจำเนื้อหาขึ้นโดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ขั้นที่ 3 ครูฝึกวิธีความจำวิธีอื่นให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เทคนิคการจำหลาย ๆ วิธี ขั้นที่ 4 ครูให้นักเรียนฝึกจำจากเนื้อหาอื่น ๆ ของตน แล้วมาบอกให้เพื่อนฟัง ถึงวิธีการที่ใช้ในการจำ

วิธีการสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนการสอนการเรียนการสอนวิชา ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยมีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน อาจใช้วิธี ชักถามพูดคุยกับผู้เรียน เพื่อเตรียม ความพร้อมก่อนเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ขั้นที่ 3 ขั้นตอนสรุปบทเรียน เป็นการปิดท้ายชั่วโมงการบรรยาย อาจใช้วิธี คือ ฝากปัญหาให้ผู้เรียนไปคิดต่อ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามปัญหา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนความสามารถทางการเรียนภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโดยใช้การสอนโดยโดยหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ

ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาสังคม ศึกษาในลักษณะที่มีการกระตือรือร้นในการเรียนและสนใจเรียนมากขึ้นสามารถประเมินได้จากแบบสอบถามวัด ความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 2/2 และห้อง 2/4 ของโรงเรียนสามชุก รัตนโกการาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

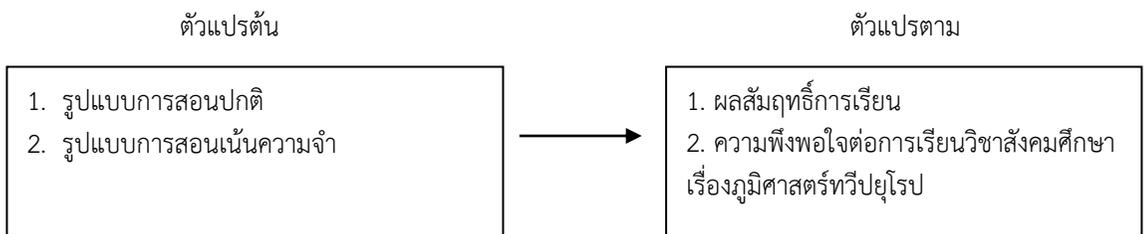
1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ ระหว่างก่อน เรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลัง เรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างรูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ
4. เพื่อให้เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนระหว่างรูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติเรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดย วิธีสอนแบบปกติ
2. ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยรูปแบบการ สอนเน้นความจำกับสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความคิด รู้จักคิดค้นอย่างมีเหตุผล รู้จักแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน จึงไม่ใช่เรื่องง่ายต้องผ่านกระบวนการที่หลากหลายการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี กระบวนการที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้วิธีรูปแบบการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยใช้แนวคิดมาตรฐานที่ 5 และตัวชี้วัด การสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ (Memory Instruction Model) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จอยส์ และวิลส์ (Joyce & Weil , 2000, pp. 209 - 231) มีการสอน 4 ขั้นตอน (ทีศนา ขัมมณี, 2552, หน้า 12) ส่วนแนวความคิดขบวนการผลสัมฤทธิ์การเรียนภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปใช้กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการประเมินผลการศึกษาของผู้เรียนทั้งทางด้านปฏิบัติ และด้านเนื้อหา ถือว่าเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับสูง กลาง หรือต่ำ ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสามชุกรัตนโกศารามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 10 ห้อง จำนวนนักเรียน 389 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 40 คน รวม 80 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากห้องเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 10 ห้อง เหลือ 2 ห้อง คือห้อง ม. 2/2 และ ห้อง ม.2/4 และสุ่มอีกครั้งเพื่อกำหนดวิธีการสอน ได้ห้อง ม. 2/2 ใช้แบบวิธีสอนแบบปกติ มีนักเรียน 40 คน และห้อง ม. 2/4 ใช้แบบวิธีสอนแบบการเน้นการจำ มีนักเรียน 40 คน สรุปกลุ่มทดลองได้ดังนี้

1.2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 สอนโดยใช้แบบวิธีสอนแบบการสอนปกติ

1.2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/4 สอนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ และแบบปกติผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2560 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดคำอธิบายรายวิชา เพื่อนำมาใช้กำหนดหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.2 ศึกษาเอกสาร ตำราต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป

2.1.3 ศึกษา ทฤษฎี หลักการ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำจากเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.4 นำขั้นตอนการศึกษา มาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ ใช้แบบวิธีสอนแบบปกติ จำนวนทั้งสิ้น 17 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 หน่วย

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป

2.2.1 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รูปแบบการสอนเน้นความจำ จำนวน 45 ข้อ

1) ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเอกสาร เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ในการกำหนดประเด็นการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ครอบคลุมความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้ 1.00 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 80 คน

2) นำแบบทดสอบมาหาค่าระดับความยาก (P) กำหนดเกณฑ์ความยากง่ายของข้อสอบ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555, หน้า 250) ผลการตรวจสอบความยากง่ายของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ครั้งนี้พบว่า มีค่า 0.20-0.53 ข้อสอบทุกข้อนำไปใช้ได้

3) นำแบบทดสอบมาหาค่าอำนาจจำแนก (r) กำหนดเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก คือ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555, หน้า 249) ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ครั้งนี้พบว่า มีค่า 0.40- 0.76 ข้อสอบทุกข้อนำไปใช้ได้

4) นำแบบทดสอบจำนวน 45 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson: KR – 20) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555, หน้า 247) ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ มีค่า 0.891 ข้อสอบทุกข้อนำไปใช้ได้

5) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2.2 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของการเรียนรู้แบบปกติ

1) ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเอกสาร เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ในการกำหนดประเด็นการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ครอบคลุมความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ค่าดัชนีความ

สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้ 1.00 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 80 คน

2) นำแบบทดสอบมาหาค่าระดับความยาก (P) กำหนดเกณฑ์ความยากง่ายของข้อสอบ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555, หน้า 250) ผลการตรวจสอบความยากง่ายของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ครั้งนี้พบว่า มีค่า 0.20-0.53 ข้อสอบทุกข้อนำไปใช้ได้

3) นำแบบทดสอบมาหาค่าอำนาจจำแนก (r) กำหนดเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก คือ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555, หน้า 249) ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ครั้งนี้พบว่า มีค่า 0.40- 0.76 ข้อสอบทุกข้อนำไปใช้ได้

4) นำแบบทดสอบจำนวน 45 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson: KR – 20) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555, หน้า 247) ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ มีค่า 0.706 ข้อสอบทุกข้อนำไปใช้ได้

5) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามารวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป โดยจำแนกเจตคติ เป็น 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scale) โดยมีข้อความเป็นไปในเชิงนิมิต (positive) และข้อความเป็นไปในเชิงนิเสธ (negative) จากนั้นนำแบบวัดเจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สร้างขึ้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้อง โดยใช้แบบประเมินการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00 พิจารณาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา การวิจัยในครั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จากนั้น แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 และ 2/8 ตามลำดับโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คนที่เป็นกลุ่มทดลองที่ใช้ Try Out หลักสูตรได้ค่า Alpha ของวิธีสอนแบบการเน้นการจำ = 0.940 และได้ค่า Alpha ของวิธีสอนแบบปกติ = 0.915 จึงนำไปใช้ได้ เพื่อนำผลมารวบรวมข้อมูล

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ที่จัดทำขึ้น บันทึกผลคะแนนการสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน

3.2 กลุ่มทดลองที่ 1 ใช้รูปแบบการการสอนเน้นความจำ จำนวน 17 แผน โดยใช้เวลาเรียนปกติ สัปดาห์ละ 3 แผน รวม 5 สัปดาห์ จำนวน 17 ชั่วโมง กลุ่มทดลองที่ 2 ใช้รูปแบบการการสอนแบบปกติ จำนวน 17 แผน โดยใช้เวลาเรียนปกติ สัปดาห์ละ 3 แผน รวม 5 สัปดาห์ จำนวน 17 ชั่วโมง

3.3 หลังจากทำการทดลองจนครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบทดสอบมาทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลากลุ่มละ 1 ชั่วโมง

3.4 บันทึกผลคะแนน การทดสอบหลังเรียน

3.5 นำคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย และสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

4.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยการเรียนรู้แบบปกติ ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติค่าที่ t - test (dependent sample)

4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติค่าที่ t - test (dependent sample)

4.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบปกติ กับที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำโดยใช้สถิติค่าที่ t - test (independent sample)

4.4 ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที่ (dependent sample t-test) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D	t-test	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	40	13.57	2.65	32.287	.000*
หลังการจัดการเรียนรู้	40	41.77	1.62		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบที่ (dependent sample t-test) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D	t-test	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	40	13.25	1.95	42.558	.000*
หลังเรียนการจัดการเรียนรู้	40	37.60	2.50		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ

ตาราง 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D	t-test	p-value
รูปแบบการสอนเน้นความจำ	40	41.77	1.62	8.832	.000*
รูปแบบการสอนแบบปกติ	40	37.60	2.50		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ

ตาราง 4 เปรียบเทียบความพึงพอใจ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D	t-test	p-value
รูปแบบการสอนเน้นความจำ	40	4.10	0.31	0.614	.541
รูปแบบการสอนแบบปกติ	40	4.06	0.24		

จากตาราง 5 พบว่า ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำกับแบบปกติ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก แนวคิดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบการเน้นการจำ เป็นรูปแบบนี้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลัก 6 ประการเกี่ยวกับ 1) การตระหนักรู้ (awareness) 2) การเชื่อมโยง (association) 3) ระบบการเชื่อมโยง(link system) 4) การเชื่อมโยงที่น่าขบขัน (ridiculous association) 5) ระบบการใช้คำทดแทน และ 6) การใช้คำสำคัญ (key word) เป็นแนวความคิดของจอยส์ และวิลส์ (Joyce & Weil , 2000, pp. 209 - 221) รวมทั้งรูปแบบการสอนเน้นความจำ กระบวนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ครูเสนอสิ่งที่จะทำให้ นักเรียนเรียนรู้ด้วย ขั้นที่ 2 ครูสอนเทคนิคการจำเนื้อหานั้นโดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ขั้นที่ 3 ครูฝึกวิธีความจำวิธีอื่นให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เทคนิคการจำหลาย ๆ วิธี ขั้นที่ 4 ครูให้นักเรียนฝึกจำจากเนื้อหาอื่น ๆ ของตน แล้วมาบอกให้เพื่อนฟังถึงวิธีการที่ใช้ในการจำ เมื่อมาวิเคราะห์วิธีการสอนแบบปกติ เป็นวิธีการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนการสอน การเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยมีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน อาจใช้วิธี ชักถามพูดคุยกับผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ขั้นที่ 3 ขั้นตอนสรุปบทเรียน เป็นการปิดท้ายชั่วโมงการบรรยาย อาจใช้วิธี คือ ฝากปัญหาให้ผู้เรียนไปคิดต่อ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามปัญหา เมื่อวิเคราะห์ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนจากการสังเกต พบว่าการสอนแบบปกติทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายเข้าเรียนสาย ไม่มีความกระตือรือร้น ขาดเรียนบ่อยครั้ง ผิดกับห้องการเรียนรูปแบบสอนเน้นความจำนักเรียนมีการกระตือรือร้น อยากทำแบบฝึกหัดเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักเรียนมีกิจกรรมทำตลอดเวลาเรียน และมีการศึกษาบทเรียนมาก่อนจากที่บ้านและแหล่งความรู้ที่นักเรียนสามารถค้นคว้าได้ นักเรียนมาเรียนก่อนและตรงเวลาเรียน ไม่พบคนขาดเรียนถ้าไม่มีกิจธุระที่บ้าน จึงเป็นเหตุผลที่ผลการเรียนรูปแบบการสอนเน้นความจำออกมาสูงกว่าแบบปกติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณภัทริน เกาพาน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ จากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวพรช เพชรมณี (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบเน้นการจำโดยกฎแห่งความสมบูรณ์ออนไลน์ที่ส่งเสริมการบูรณาการทางความจำ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตรการศึกษาด้านจิต ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนแบบเน้นการจำโดยกฎแห่งความสมบูรณ์ออนไลน์ที่ส่งเสริมการบูรณาการทางความจำกับนิสิตที่เรียนด้วยวิธีปกติโดยใช้การวิเคราะห์ค่าที พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปโดยใช้รูปแบบการสอนเน้นความจำ กับวิธีสอนแบบปกติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองห้องเรียนรูปแบบทั้งสองในเวลาเดียวกัน และไม่เคยสลับรูปแบบการสอนของทั้ง 2 เมื่อ

เรียนเสร็จได้นัดเวลานอกเวลาเรียนสอวัตผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และประเมินความพึงพอใจในวันเวลาเดียวกัน จึงได้ผลประเมินข้างต้น อาจเป็นเพราะการเรียนรูปแบบการสอนเน้นความจำ มีกระบวนการหน้าตื่นตื่น มีการแข่งขัน และรับผิดชอบกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจมากกว่าการเรียนรูปแบบการสอนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาภรณ์ หวังกุหลาบ (2557, บทความ) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างวิธีสอนแบบโครงงานกับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อวิธีสอนแบบโครงงานในรายวิชาประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมาก และไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญภัทร์ ศรีสวัสดิ์ (2558, บทความ) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์และความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเน้นความจำ ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเน้นความจำ มีความสามารถผลการเรียนรู้คำศัพท์และความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การแบ่งกลุ่มนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่มครูจำเป็นต้องจัดให้เพราะจะได้ นักเรียนที่เก่งปานกลาง อ่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้นักเรียนเก่งอธิบายทำความเข้าใจให้กลับเพื่อนในกลุ่มได้

1.2 เวลาในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของนักเรียนน้อยเกินไป หากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นกว่าเดิม ครูควรแจกใบความรู้ ไปก่อน หรือมอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือมาก่อนล่วงหน้าในเรื่องที่จะเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนเน้นความจำในเนื้อหาสาระอื่นๆ ของวิชาสังคมศึกษาเพื่อจัดรูปแบบที่เหมาะสมกับนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- จุฑาภรณ์ หวังกุหลาบ. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างวิธีสอนแบบโครงการกับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ณภัทริน เกาพาน. (2554) การศึกษาผลของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ จากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพุทปัญญา สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนธีรภาดาเทคโนโลยี จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทีศนา แคมมณี. (2552). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญญ์ภัสร์ ศรีสวัสดิ์. (2558). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์และความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นพพรช เพชรมณี. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบเน้นการจำโดยกฎแห่งความสมบูรณ์ออนไลน์ที่ส่งเสริมการบูรณาการทางความจำ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปัทมา พิกุลทอง, กิตติกร บุญจันทุน และ นพชัย ภัคดี. (2560). ครูและนักเรียนโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม. สัมภาษณ์.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ เคอร์มีส์ท์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2557). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 3 โรงเรียนคงทองวิทยา. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- Joyce, B. & Weil, M. (2000). *Models of Teaching* (6thed.) Boston: Allyn and Bacon.

